

Τί πληροφορίες έχουμε από τον Παύλο

Ένα από τα μεγαλύτερα θέματα του χριστιανικού φαινομένου, είναι η αδυναμία να υπάρχουν αξιόπιστες πληροφορίες από τον πρώτο αιώνα. Έχουμε σημειώσει ήδη κάποια στοιχεία για τη χρονολόγηση των Ευαγγελίων, καθώς και ότι σε όλα σχεδόν τα υπόλοιπα αρχαία χριστιανικά κείμενα, δεν υπάρχουν πληροφορίες για το ποιος και πως ξεκίνησε τη λατρεία του εσταυρωμένου Ιησού, πέρα από τις αντιφατικές και μάλλον σκόπιμα μπερδεμένες πληροφορίες των ίδιων των Ευαγγελίων. Έτσι με τη γνώση των *Ευαγγελίων* και των *Πράξεων* και εφόσον θεωρηθεί ότι έχουν κάποια πληροφορία, τοποθετήθηκε παραδοσιακά η γέννηση και δράση του Ιησού των Ευαγγελίων, στην αρχή του πρώτου αιώνα με το τέλος της δράσης του γύρω στο 30 κ.χ. επί Ποντίου Πιλάτου.

Η σιωπή όμως όλων των πρωτοχριστιανικών κειμένων για τη δράση του Ιησού, η αδυναμία να χρησιμοποιήσουν αξιοσημείωτα συμβάντα που έγιναν γνωστά από τα Ευαγγέλια, σε αντίθεση με παλαιοδιαθηκικά αντίστοιχα που χρησιμοποιούν συχνά, δείχνει ότι κάτι δεν πάει καλά.

Ένα ενδιαφέρον παράδειγμα είναι ο ίδιος ο Παύλος που φέρεται ως ο συντάκτης επτά επιστολών, αυτές που θεωρούνται δικές του, που γράφηκαν υποτίθεται στην περίοδο 49-60 κ.χ.. Για να καταλάβουμε τι μας λέει πρέπει να ξεχάσουμε ό,τι ξέρουμε από αλλού και να δούμε ένα ένα κείμενό του τι πληροφορίες μας δίνει. Το εντυπωσιακότερο όλων είναι ότι αγνοεί πλήρως σημαντικά διδάγματα και δράσεις

του Ιησού και αναφέρει συνέχεια παραδείγματα από την *Παλαιά Διαθήκη*. Ο Ιησούς δεν φαίνεται που σταυρώθηκε και ξεκάθαρα από ποιόν (οι άρχοντες του αιώνα τούτου, αλλού οι Ιουδαίοι) ή γιατί, ούτε πως και πότε αναστήθηκε.

Εδώ παρουσιάζονται τα μοναδικά στοιχεία που έχουμε. Να σημειώσω ότι αν και το αρχαίο κείμενο αντιγράφηκε από την Wikithiki, οι σύνδεσμοι που σας έχω είναι από τον Ορθόδοξο Συναξαριστή που περιλαμβάνει το αρχαίο κείμενο και δύο μεταφράσεις-ερμηνείες για την ευκολία σας. Όχι ότι οι μεταφράσεις αυτές είναι και σωστές και όπως θα δείτε παραβιάζουν συχνά το κείμενο.

Πώς λοιπόν γνώρισε τον Ιησού ο Παύλος;

Η γνώση που έχει ο Παύλος προήλθε μόνο από το πνεύμα του Θεού που τον δίδαξε αλλά το ίδιο συμπέρασμα βγαίνει και για τους άλλους ομοϊδεάτες που αναφέρει:

¹² *ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν.*

¹³ *ἃ καὶ λαλοῦμεν, οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς Πνεύματος Ἁγίου, πνευματικοῖς πνευματικῶς συγκρίνοντες. (Α' Κορ 2.12).*

Ο Χριστός “απέθανε” για τις αμαρτίες των “ημῶν” (των Εβραίων, όλων, μόνο των πιστών;) όπως αναφέρει η *Παλαιά Διαθήκη*, (που είναι η Βίβλος των Εβραίων που ήταν και ο αγαπημένος του Θεού λαός), πάντα με πληροφορίες από το Πνεύμα. Ακολούθως τάφηκε, άγνωστο που και σηκώθηκε την τρίτη ημέρα, και εμφανίστηκε στον Κηφά, μετά στους δώδεκα, μετά σε πεντακόσιους αλλά για μία φορά, κάποιοι από τους οποίους πέθαναν, έπειτα στον Ιάκωβο δηλαδή σε όλους τους απόστολους (όχι μαθητές το τονίζω) και τέλος εμφανίστηκε στον ίδιο τον Παύλο, αλλά αυτό που είδε έμοιαζε με όραμα (έκτρωμα= κάτι το τερατώδες). Επαναλαμβάνω αν και όλα αυτά υποτίθεται έγιναν μια δεκαετία πριν, προήλθαν μόνο από το Πνεύμα. Τέλος μας λέει ότι ο ίδιος παλαιότερα καταδίωξε την “Εκκλησία του Θεού” και για τον λόγο αυτό λογίζεται σαν ο ελάχιστος των Αποστόλων.

³ *παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ καὶ παρέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς·*

⁴ *καὶ ὅτι ἐτάφη· καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφάς,*

⁵ καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾶ, εἶτα τοῖς δώδεκα·

⁶ ἔπειτα ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν·

⁷ ἔπειτα ὤφθη Ἰακώβω, εἶτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν·

⁸ ἔσχατον δὲ πάντων, ὡσπερὶ τῷ ἐκτρώματι ὤφθη κάμοι.

⁹ ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. (Α΄ Κορ 15.3).

Ξεκάθαρα γράφει ὅτι ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ἐγένε ἀπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ ὄχι ἀφ' αὐτοῦ καταρρίπτοντας φυσικά το μεταγενέστερο "Ομοούσιον" :

ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ Θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν (Γαλ. 1.1, δεξ καὶ Α΄ Θεσ. 1.10).

Δεν υπάρχει ἄλλο Ευαγγέλιο πέρα ἀπὸ αὐτό που κηρύσσει ὁ ἴδιος ὁ Παῦλος καὶ το ὁποῖο του ἀποκαλύφθηκε πνευματικά ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀν υπάρχει, ἀκόμα καὶ ἄγγελος ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ νὰ το φέρει, πρέπει νὰ ἀναθεματιστεῖ.

⁸ ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζεται ὑμῖν παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω. ⁹ ὡς προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω, εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω. ¹⁰ ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν Θεόν; ἢ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; εἰ γὰρ ἔτι ἀνθρώποις ἤρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἦμην. ¹¹ Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ, ὅτι οὐκ ἔστι κατὰ ἄνθρωπον. ¹² οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτό, οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. (Γαλ. 1.8).

Πῆγε στα Ἱεροσόλυμα καὶ ἐμεινε 15 μέρες ὅπου συνάντησε καὶ μίλησε με τοῦ Πέτρον καὶ εἶδε ἀπλά τοῦ Ἰακώβου τοῦ "ἀδερφοῦ τοῦ Κυρίου", ὄχι ἄλλον ἀπόστολο (ξανατονίζω ὄχι μαθητή).

¹⁸ Ἐπειτα μετὰ ἔτη τρία ἀνήλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἱστορῆσαι Πέτρον, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε. ¹⁹ ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον,

εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου. (Γαλ. 1.18).

Ξαναπήγε και συγκρούστηκε με τους εκεί συνοδοιπόρους (προσέξτε τώρα την διάκριση Πέτρου και Κηφά) που αναφέρονται ως “ψευδοαδελφοί” που προσπάθησαν να τους κάνουν “δούλους” και που ελέγχονται από “δοκοῦντες”, τους Ιάκωβο, Κηφά και Ιωάννη, που θεωρούσαν ότι ήταν οι “στύλοι” του χριστιανισμού και που τελικά συμφώνησαν στην διαφορετική δράση των μεν και του δε (Παύλου) ως προς την περιτομή, φθάνει να δίνει το κατιτίς του στα Ιεροσόλυμα:

Ἐπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρνάβα, συμπαραλαβὼν καὶ Τίτον. ² ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν, καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσι, κατ’ ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσι, μή πως εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. ³ ἀλλ’ οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοί, Ἕλλην ὢν, ἠναγκάσθη περιτμηθῆναι. ⁴ διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπεῖσαι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσωνται. ⁵ οἷς οὐδὲ πρὸς ὥραν εἵξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμείνη πρὸς ὑμᾶς. ⁶ ἀπὸ δὲ τῶν δοκοῦντων εἶναί τι (ὁποῖοί ποτε ἦσαν οὐδὲν μοι διαφέρει· πρόσωπον Θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει)—ἐμοὶ γὰρ οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσανέθεντο. ⁷ ἀλλὰ τούναντίον, ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας, καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς ⁸ (ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς, ἐνήργησε καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη), ⁹ καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι, Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στῦλοι εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρνάβα κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν. ¹⁰ μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν, ὃ καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι. (Γαλ. 2.1).

Ακολουθεῖ ἄλλο ἐπεισόδιο στην Αντιόχεια με τον Πέτρο (προσοχή ὄχι τον Κηφά), ὅπου τον κατηγορεῖ ως αξιοκατάκριτο (ὅτι κατεγνωσμένος ἦν), ἀφού μπροστά στον Ιάκωβο ἔκανε τον φιλοῖουδαίο, ἐνῶ πίσω του τρωγόπινε με τους ἐθνικούς.

¹¹ Ὅτε δὲ ἦλθε Πέτρος εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένος ἦν.

πρὸ τοῦ γὰρ ἔλθειν τινὰς ἀπὸ Ἰακώβου, μετὰ τῶν ἐθνῶν συνήσθιεν· ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέστελλε καὶ ἀφώριζεν ἑαυτὸν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. (Γαλ. 2.11)

Ο Χριστός, είναι απόγονος “σπέρμα του Αβραάμ” και του “Δαβίδ”, οι δε πιστοί (οι παραλήπτες της επιστολής) γίνονται κληρονόμοι αυτού. Ο Χριστός ορίστηκε τελικά ως υιός θεού (προσοχή δεν γεννήθηκε –κάποια στιγμή ορίστηκε Σημειώστε και τις δύο μεταφράσεις που το “ορίζω” το μεταφράζουν αυθέτερα ως “αποδεικνύω”. Ορίστηκε λόγω της ανάστασής του):

²⁹ εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραάμ σπέρμα ἐστέ, καὶ κατ’ ἐπαγγελίαν κληρονόμοι. (Γαλ. 3.29).

³ περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαβὶδ κατὰ σάρκα, ⁴ τοῦ ὀρισθέντος υἱοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἁγιωσύνης ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, (Ρωμ 1.3).

Γεννήθηκε από γυναίκα:

⁴ ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός (Γαλ. 4.4).

Η Ιερουσαλήμ τώρα, είναι υπόδουλη με τα παιδιά της, χωρίς να μας πει σε τι ή που είναι υπόδουλη. Μην ξεχνάμε ότι αργότερα στις Πράξεις θα λέει συνέχεια ότι είναι Ρωμαίος πολίτης. Άνετα μπορούμε να θεωρήσουμε ότι είναι υπόδουλη σε αντίπαλη σχέση δηλαδή στους Φαρισαίους.

συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ, δουλεύει δὲ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς (Γαλ. 4.25).

η Αποκάλυψη (με οργή μάλιστα) έρχεται σύντομα· ο Κύριος θα κατέβει από τον ουρανό και ο ίδιος ο Παύλος και άλλοι συνοδοιπόροι του θα την ζήσουν και θα “αρπαγούν στα σύννεφα” αφού πρώτα αναστηθούν οι πεθαμένοι και αυτό θα γίνει ακόμα πιο σύντομα από όσο πίστευαν.

ὃν ἤγειρεν ἐκ τῶν νεκρῶν, Ἰησοῦν, τὸν ρυόμενον ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης. (Α΄ Θεσ. 1.10)

¹⁵ τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ Κυρίου, **ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες** οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου, οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας· ¹⁶ ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου, καὶ ἐν σάλπιγγι Θεοῦ καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ ἀναστήσονται πρῶτον· ¹⁷ **ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες**, οἱ περιλειπόμενοι, ἅμα σὺν αὐτοῖς **ἀρπαγησόμεθα** ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς ἀέρα· καὶ οὕτω πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα. (Α΄ Θεσ. 4.15)

¹¹ Καὶ τοῦτο, εἰδότες τὸν καιρὸν, ὅτι ὥρα ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι· νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἢ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν (Ρωμ 13.11)

Ἄνετα μπορεί ο Ιησούς να θεωρηθεί ένας εκ των προφητῶν, αφού τον Χριστό τον σταύρωσαν Ιουδαῖοι ὅπως και τους ἄλλους προφῆτες και οι ἴδιοι τους καταδιώκουν τώρα:

ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ¹⁵ τῶν καὶ τὸν Κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καὶ τοὺς ἰδίους προφήτας, καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων, (Α΄ Θεσ. 2.14)

Αν και ομοιάζει με τον Θεό, δεν αφέθηκε να δειχθεί ὅτι εἶναι ἴσος με τον θεό επειδή αρπάχθηκε (θυμηθεῖτε τα περί αρπαγῆς για τους πιστούς νωρίτερα), ἀλλά ἐμφανίστηκε σε μορφή δούλου και αφού πήρε ἀνθρώπινη ὄψη και σχῆμα, αφέθηκε να ταπεινωθεῖ, να θανατωθεῖ και να σταυρωθεῖ:

⁶ ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἀρπαγμὸν ἠγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, ⁷ ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε, μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος· ⁸ καὶ σχήματι εὐρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος, ἐταπείνωσεν ἑαυτόν, γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. (Φιλιπ. 2.6)

Ο θεός δεν λυπήθηκε ούτε τον γιο του, ἀλλά τον παρέδωσε για χάρη μας.

³² ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, (Ρωμ. 8.32).

Ο Χριστός κατάγεται κατά σάρκα από τους Πατέρες των Εβραίων.

⁵ ὧν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὧν ἐπὶ πάντων, Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. (Ρωμ.9.5)

Υπάρχουν συνοδοιπόροι ἅγιοι (χριστιανοί;) και στην οικία του αυτοκράτορα:

²² ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας. (Φίλιπ. 4.22)

Και εδώ τελειώσαμε με τις πληροφορίες.

Ένα σημαντικό στοιχείο είναι ότι οι απόστολοι δεν αναφέρονται πουθενά ως μαθητές του Ιησού. Αν τώρα αναρωτηθούμε τι στο καλό έμαθε από την για μισό μήνα επαφή του με τον Πέτρο περί Ιησού, θα είναι εύλογο. Δεν έχουμε ούτε ένα στοιχείο από όλα αυτά που θα δούμε στα *Ευαγγέλια* πέρα από το μοτίβο “ταπείνωση σταύρωση ανάσταση” και αυτό χωρίς να τοποθετείται χρονικά και τοπικά. Μήπως τελικά και ο Πέτρος δεν ήξερε να του πει περισσότερα περί του Ιησού;

Ας το φανταστούμε λίγο με τις γνώσεις που έχουμε από τα *Ευαγγέλια*. Υποτίθεται ότι ο Ιησούς είχε μια επίγεια παρουσία, με πράξεις θαύματα και διδαχές στους μαθητές του που τον γνώρισαν έτσι καλύτερα από τον κάθε ένα. Έρχεται ο Παύλος που τον γνώρισε μόνο πνευματικά δηλαδή σε οράματα, τον πίστεψε και τον διαδίδει παντού και βρίσκεται με τον καλύτερο μαθητή του Ιησού που υποτίθεται ότι τα έζησε όλα αυτά βιωματικά και πραγματικά και δεν μαθαίνει τίποτα επιπλέον για αυτόν; Το μόνο λογικό συμπέρασμα είναι ότι ο Πέτρος όπως και οι υπόλοιποι απόστολοι επικοινωνούσαν και αυτοί με τον Ιησού πνευματικά όπως και ο Παύλος. Και μόνο η απουσία της λέξης “μαθητές” αλλά μόνο “απόστολοι” κάτι μας δείχνει.

Η απουσία κάθε προϋπάρχουσας θεϊκής υπόστασης είναι αξιοσημείωτη, το μόνο χαρακτηριστικό ότι ο Ιησούς είχε αδερφό έναν εκ των Αποστόλων. Μάλιστα ο Ιησούς δεν είχε την δυνατότητα κατά τον Παύλο να αναστηθεί μόνος του, αλλά

μόνο από τον θεό. Η αναφορά ως υιός θεού δεν μας λέει και πολλά γιατί ο όρος αυτός είχε ευρεία γκάμα θεωρήσεων και η αναφορά ότι γεννήθηκε από γυναίκα τονίζει. Όλοι οι άγιοι ως υιοί θεού λογίζονταν.

Έχει ενδιαφέρον η διάκριση μεταξύ Κηφά και Πέτρου που δείχνει δύο διαφορετικά πρόσωπα. Έτσι τα μόνα ονόματα που έχουμε ως Ευαγγελιστών παρά τον αριθμό 12 που μπορεί να είναι και συμβολικός, είναι ο Πέτρος ξέχωρα και Ιάκωβος Κηφάς και Ιωάννης. Τίποτα επιπλέον. Άραγε ο Βαρνάβας περιλαμβάνεται και αυτός στους 12 Αποστόλους κατά Παύλον; Είδαμε επί πλέον ότι ο Παύλος θεωρεί τον εαυτό του απόστολο σαν τους άλλους και τον ξεχωρίζει σαν τον κατώτερο γιατί στην αρχή ήταν αντίθετος και τους κατεδίωκε, χωρίς εδώ να μας δίνει λεπτομέρειες τι τους έκανε και γιατί. Βλέπουμε μια αντίθεση με τους άλλους απόστολους και η αντίθεση αυτή έχει να κάνει με την ακρίβεια ή μη του Μωσαϊκού Νόμου, ένα αγαπημένο θέμα των μεταγενέστερων Ευαγγελίων, ειδικά στο θέμα της περιτομής, αλλά και στο θέμα του προσηλυτισμού ελληνοιστών, κάτι που υποτίθεται ένας επίγειος Χριστός θα το είχε λύσει. Θα είχε ήδη τεθεί και δεν θα υπήρχε θέμα παρερμηνείας.

Παρόμοιο πρόβλημα φαίνεται να υπάρχει και στις *Πράξεις*, που υποτίθεται γράφηκαν αργότερα και εκεί φάνηκε ότι δεν υπήρχε σαφής οδηγία για το αν θα απευθυνθούν ή όχι στα άλλα πρόβατα εκτός των Ιουδαίων, παρά τις αντίστοιχες προτροπές που δόθηκαν στα υπόλοιπα *Ευαγγέλια* να μην ασχοληθούν με εθνικούς και σαμαρείτες. Υπενθυμίζω ότι στην βάση των Ευαγγελίων συνεχίζει και αποδέχεται μέχρι κεραίας την εβραϊκή θρησκεία και τον εβραϊκό νόμο και τον ενδιαφέρουν μόνο τα πρόβατα του Ισραήλ ενώ οι υπόλοιποι που παρομοιάζονται με σκυλιά, έχουν ελάχιστη σημασία για αυτόν:

¹⁷ *Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι.* ¹⁸ *ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν πάντα γένηται. (Ματ. 5.17).*

⁵ *τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς, παραγγείλας αὐτοῖς, λέγων, Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε·* ⁶ *πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. (Ματ. 10.5).*

²³ ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτων αὐτόν, λέγοντες, Ἀπόλλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὄπισθεν ἡμῶν. ²⁴ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. ²⁵ ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτῷ, λέγουσα, Κύριε, βοήθει μοι. ²⁶ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. (Ματ. 15.23).

Μήπως ο Ιησούς κατά Παύλον δεν είχε σαφή επίγεια παρουσία τελικά; Μήπως ὅλη αὐτή ἡ ἱστορία γεννήθηκε καὶ ἀνδρώθηκε μέσα ἀπὸ οράματα συγκεκριμένης σχέτας που τὰ εἶχε ἀναγάγει σε “ἐπιστήμη”; Μήπως τελικά καὶ ἡ θέωση τοῦ Ἰησοῦ ἐγίνε ἀφοῦ ορίστηκε ὡς γίος τοῦ θεοῦ μετὰ τὴν Ἀνάσταση ὅπως ἀναφέρει; Δεν εἶναι τυχαίον ὅτι στὴν ἐξέλιξή της ἡ Ἐκκλησία ἀποθάρρυνε ἀρχικὰ καὶ τέλος κατάργησε αὐτὲς τὶς προφητικὲς καὶ ἐνθουσιαστικὲς τάσεις, δηλαδὴ ὅλους αὐτοὺς που μιλοῦσαν ἢ νόμιζαν ὅτι μιλοῦσαν ἀπευθείας με τὸν Ἰησοῦ καὶ ἀνέλαβαν οἱ ἐπίσκοποι νὰ χειρίζονται τὰ τῆς Ἐκκλησίας.

Σημαντικὸ ἐπίσης στοιχεῖο ἀπὸ τὰ ἀναγραφόμενα τοῦ Παύλου εἶναι ἡ ἐπικείμενη ἐσχατολογία. Ἡ “ἀρπαγή” ὅπως ἀναφέρει θὰ γινόταν σύντομα καὶ πιστεῦε ὅτι θὰ περιλαμβάνεται καὶ ὁ ἴδιος στους ζωντανούς που θὰ “ἀρπαγούν”.

Μια σημαντικὴ σχετικὴ σελίδα εἶναι ἡ Κριτικὴ στὸν ἀπόστολο Παῦλο. Ἐκεῖ θὰ δεῖτε τὰ ἐπιπλέον στοιχεῖα που ἔχουμε γιὰ αὐτόν ἀπὸ τὶς μεταγενέστερες Πράξεις που γράφηκαν ἀπὸ ἄλλο συγγραφέα, τὸ ἴδιο αὐτόν που ἔγραψε καὶ τὸ Κατὰ Λουκάν καὶ τὴν προφανὴ διαφορὰ ἕως ἀντίθεσή του στὰ εὐαγγελικὰ κηρύγματα, ἀλλὰ καὶ τὶς προφανεῖς ἀντιφάσεις ἀκόμα καὶ στὸν δικό του λόγο τῶν ἐπιστολῶν.

Φιλίστωρ